



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Chronologia Monasteriorum Germaniæ Præcipuorum Ac
Maxime Illustrium**

Brusch, Kaspar

Nürnberg, 1682

Vinearum, Germanicè Weingarten/ ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-38166

6. *D. Scholastica ab Haslang*, nobilis virago, obiit anno Domini 1536. cum laudabiliter præfuissest annis sedecim.

7. *D. Veronica Bollingerin*, non Abbatissa quidem, sed administratrix, post defunctam *D. Scholasticam*, præfuit per septennium penè, donec iterum unanimi fororum consensu anno Domini 1544. eligeretur

8. *D. Maria Reebelingerin*, Patricia Augustana, confirmata Jubileo, hoc adhuc currente anno 1551. feliciter ac utiliter præsidet. Hac ferè de hoc coenobio annotari potuerunt,

G. Haller. quæ c communicavit mihi ejus loci Decanus, *Dn. Georgius Hallerus*, patria Schrobenhusanus, qui in hoc ipso sibi suæq; paltralii curæ commissio distriktu primus instituit Festum commemorationis septem dolorum beatæ virginis Matris: de qua re late meum templo affigi fecit epigramma.

Conficiare tuis ne sola doloribus egris,

Virgo, parens Domini Diva Maria mei,

Solennem post Pascha diem tibi dedico, Phœbus

Quem decimum nonum semper ab axe trahet.

Confusat hanc nostram populus quo totus in ædem,

Et peragat festum femina virg. tibi.

Exorans Natumq; Patremq; ut ceutibi in istis

Adfuit ex rummis, virgo Maria, tuis.

Sic quoq; nos nusquam, lacrymantes atq; gementes,

Gratia clementis deserat ipsa Dei.

Hoc tibi Virgo dedi generosa, Georgius ipse

Hallerus, templi pars quota parvataui.

* * *

VINEARUM, Germanicè Weingarten/potentissimum am plissimumq; Instituti Benedictini coenobitarum in Constantiensi dioecesi domicilium non procul à Ravensburg, Imperiali Suevis civitate, in perveteri pago Altorff ad Schüsslium am nem eo ipso sed paululum editiore loco situm, in quo antiquitus patria, natale solum & avita sedes principum Altorffianum fuit, ac ex eorundem semine natorum Guelphonum, potentissimo

simorum olim Sueviæ regulorum , id inquam ex arce ducali in domum Dei conversum pietatisq; ac literarum gymnasium esse cœpit annum Domini circiter 800. temporibus nimirum Caroli Magni , ex liberalitate ac munificentia Dominae Irmentrudis , il- lustris Comitissæ, quæ nobilissimam viraginem Cronissam & primos Guelphones edidisse dicitur : de quorum origine talis *De Guel- phonum* narratur sive historia sive fabella. Videlicet Dominam Irmentru- *sive Ca- tulorum* din, quod paupercula quædam civis adjacentis oppiduli Altorf- *origine.* fensis uno & eodem partu tres filios ederet, quibus visis, dixisse eam, impossibile esse, ut sine adulterii macula tot filios ex uno marito femina simul excipere potuerit : vere esse adulteram & adulterii pœna dignam. Ibi sequente anno etiam illam gravidam factam simul edidisse absente marito duodecim infantes admodum parvulos : timore itaque ac metu perculsum, ne & ipsa jam adultera esse existimaretur, jussisse, ut reliquo uno tantum filio reliqui in proximum fluvium deportati abjicerentur. Hos dum ancilla in præterfluentem rivum Schertzium portat, venit casu aut Dei potius ordinatione accitus princeps Altiorffensis , infantum ve- rius pater, quærens quid ferat ancilla? Quæcum responderet, catulos esse: Videamus quæso (inquit Princeps) *videamus amabo,* si qui nobis ex illis placent, quos tolleremus. Ancilla ostensuram *Nitimus* se feliciter negans, ecquid istas sorores intueri velit, Principem increpat. *in veti-* Is vero instat, puerosq; undecim videns, parvulos quidem, sed et *tum sem-* gregia forma conspicuos, mox cuius sint, inquirit? Audiens vero *per cupi-* & discens ab ancilla totam rei seriem & (quare expositum tra- *musq; ne-* diti essent) causam, pueros sive catulos istos (quos nos Ger- *gata.* mani materna nostra lingua *Guelphen* vocamus) molitori cui- dam in ea ipsa vicinia habitanti alendos & educandos tradidit: ancillam ad heram, cui abjectos infantes diceret, redire jussit. Postea elapso sexennio pulchre vestitos pueros in arcem suam afferri Princeps jubens, conjugem, ecquid agnoscat hos? quærit. Ibi ipsa deportatorum infantum memor, mox ad genua ma- riti procidens veniam commissi petit. Maritus ignoscit & grati- tudinis ergo pro divinitus servata tam numerosa prole, in ipso Altiorffensi oppidulo, cœnobium monialium initio, in tantæ rei perpetuam memoriam construit. Hanc istius monastici loci

CCCC

origi-

originem, hoc verum exordium esse, non ex ullis quidem veteribus scriptis (quid enim annotarunt? quid non potius neglexerunt somnolenti & ignavi illi superiorum temporum scriptores?) sed ex multorum senum (qui eadem fere à suis parentibus & majoribus audivisse narrabant) non falsa relatione compertum habemus.

*Sic Cyrum puerum, mox Regum Persidis unum
Servavit Domini pro vita cura Dei.
Sic & Romulus & Remus servantur in undis:
Et dux Hebreus cornua fronte gerens.
Quos vult mundus enim extintos, quos deserit atq;
Negligit, hos vere suscipit ipse Deus,
Insublime ferens, velut hos quoq; sustulit, atq;
Famosos toto fecit in orbe duces:
Hos inquam infantes catulorum nomine notos,
Jusserat exponi quos male cauta parens.*

Donatum vero legitur hoc cœnobium à multis magnis Principibus, primum à Guelphone vel Catulo primo, Comite Altorffensi, ejusq; filia, Domina Juditha, Ludovici Imperatoris cognomento Pii uxore: ab hoc ipso item Ludovico Pio, Caroli Magnifilio: à Friderico Barbarossa, qui dedit inter cetera calicem 25. marcarum auri: ab Henrico Superbo, Saxonum & Bavrorum Duce, & ejus conjugé, Domina Gertrude, Lotharii Imperatoris filia. Ab Henrico item Leone, Saxonum, Bavrorum & Brunswicensium duce, quem seditiosum in se Fridericus Imperator in exilium pepulit. A Domina Khunigunde, Imperatoris Philippi filia, Othoni Regi despōnsata. Ab Othoni item, eodem Bavrorum & Brunswicensium Duce, contra Philippum Regem electo. A Leopoldo, Austriæ quodam Duce &c. Et breviter, ab omni Guelphonum posteritate, in Vicinis sepulta, cuius talēm reperio genealogiam & ordinariam successionum seriem.

Ilenbardus, Warini Altiorffensis principis filius, vixit temporibus Pipini & Caroli Magni, anno 752.
& 780. Hujus liberi fuerunt.

Primus Guelpho, ex Irmentrude, prima Altiorffenis cœnobii inchoatrice, genitus. Legitur vixisse annum Christi circiter 820. & ex conjugi excepsisse

Bertha, primi hujus & Senioris Guelphonis germana soror, Othoni nupsit Comiti Buchornensi, fundatori nimurum cellæ Pantaleonæ.

Juditham filiam, Imperator Ludo-vico Pio de-sponsatam.

Ethicenem, Comitem Altiorffensem, in Ammergoviensi cœnobia, à se fundato, sepultum, cujus liberi fuerunt

Luitgardis, Regina Francorum & Bavariae.

Henricus Comes.

Barbo, à Danis in mare projectus & suffocatus anno 880.

Is Henricus, Altonis monasterii fundator, ex Domina Beata, utque alii vocant Hatta, Comitissa Pogensi ac Summunitoriana, Bavara, excepit

S. Conradum, Episcopum Constantiensem, qui obiit anno 976.

Guelphonem secundum, qui monachos ex Altonis monasterio Bavarico Altiorffum, moniales vero Altiorfenses ad Altonis monasterium translatil. Is ducta uxore Domina Immissa, ducissa Ostrofrancorum à Glissberg, Altonis monasterii ampliatrice, factus legitire ex ea pater.

Rudolphum, Comitem Altiorffensem, qui obiit anno 940. & ex Domina Ita, nobilissimi Comitis Chunonis de Oeningen filia, sustulit

Ethicenem secundum, Comitem Altiorffensem, qui Augustanæ urbis factus Episcopus, quinq; illic annis & sex mensibus præfuit, ac cœlebs obiit anno gratia 988.

Henricum Comitem, qui in venatione periit, circa Lewenium, Athefina provinciæ arcem, faxo, è summis alpibus decidente, percussus.

Cccc 2

Chri-

Chunissæ vel
Kunegundis,
quæ desponta-
ta legitur
Marchioni E-
stensi Azoni,
Italæ re-
gulo.

Guelphonis tertii, qui Dux Carinthiæ
& Norici factus transtulit monaste-
rium S. Martini Altiorffense in mon-
tem, & ex arce (quæ nuper, anno vide-
licet 1053, conflagrata) monasterium
faciens, novum ei Vinearum nomen
indidit primus, Abbatemq; primum in
eo postea constituit anno Domini 1094.

Is ex Chunisa quadam conjugae
sua exceptit.

Guelphonem quartum, Ducem Norici ac Bavariae, extructorem & libe-
ralissimum illustratorem Vinearum cœnobii, qui ex Domina Juditha
Anglorum Regis filia (quæ anno Domini 1094, dedit Ecclesiæ novi mo-
nasterii, inter multa alia præclara ornamenta, etiam preciosissi-
mum thesaurum sanguinis Dominici, quem se ejus
loci cœnobitæ hodie adhuc habere
jactant) sustulit

Guelphonem quintum, qui Vi-
nearum monasterio subjecit
Cellam Pantaleonis anno sa-
luti 1130. Is sine liberis de-
cessit. Sepelitur cum Avo, pa-
tre ac matre in Vinearum
monasterii facello, quod S.
Oswaldo dicatum est.

*Heinicu*m, Ducem Bavariae, qui cœno-
biū S. Martini in Vineis iterum de
novo construxit & ampliavit anno
1124. sub Abate Cunone, in eοg; tan-
dem post conjugis obitum monachus
factus legitur. Obiit in caffro Raven-
spurgenli. Sepelitur prope majores fu-
os omnes in facello S. Oswaldi.

Hic antequam monachus fieret, ducta uxore Domina
Wulphildi, Saxonie Ducissa, sustulit
ex ea

Guelphonem sextum, co-
gnomento largum & libe-
ralem, magnum benefa-
ctorem hujus Vinearum
cœnobii, cui donodedit

Juditham, despon-
satam duci Sue-
vorum Friderico,
matrem Friderici
traditam. Comitis
pergerum & Willerum, peratoris.

Sophiam, Ber-
tholdo Stiriae Rudolphi
Duci nuptui Bregantini
conjugem.

Is Guelpho sextus ex Domina Utha,
Palatinissa Caloviensi vel
Kalbensi, exceptit

Guelphonem septimum juniores, qui Imperatoris
Friderici castra sequutus occubuit in Italia,
non relictis hæredibus.

Est in hoc magnifico cœnobio omnium Guelphonum ce-*Guelpho-*
lebris sepultura in facello S. Oswaldi: ubi in subterranea crypta *num se-*
Guelphones omnes ordine positi sedere tanquam in Senatu di-*pultura.*
cantur. Hanc cum aliquando Imperator Maximilianus aperiri
jussisset, aliquemque immisisset, qui cadavera intus videret & de
ipsis certi aliquid renunciaret, extensus ille statim dicitur ex mor-
tifero vapore, qui obvius prodiit intromisso speculatori. Est ve-
ro & alia Baronum de Klungseck magnifica ibi sepultura. In in-*Costa so-*
troitu templi pender costa stupenda longitudinis, quæ fororis *roris S.*
S. Othmari, primi Sangallensium Abbatis, fuisse dicitur. Cata-*Othmari.*
logum hujus loci Abbatum talem mihi mihi communicavit e-
gregie doctus ejusdem cœnobita & Prior, Dominus *Nicolaus*
Hefelinus Entringerus, homo literarum studia omnia mirifice co-
lens, humanitate vero præditus tanta, ut vel ex ea sola doctrinam
ac eruditionem tanquam leonem ex unguibus deprehendere
posis.

1. *Beringerius*, primus monasticæ religionis in Vineis plan-*Abb. Ca-*
tator, vir eximius & qui spiritualis disciplinæ norma, rudes disci-*talogus.*
pulorum animos præclare ac diligenter excoluit & informavit,
constituitur Abbas anno Domini 1094.

2. *Adilhelmus* successit Beringero, egregium suis discipulis
melioris vitæ exemplum præbens: quod verbo enim docuit,
virtutibus, piisq; moribus & opere implevit.

3. *Herricus*, piæ & simplicis conversationis homo, post
Adilhelmuum, gregem sibi commissum in via veritatis stabili te-
nore direxit.

4. *Walicho Herrico* subrogatus, vir pius ac religiosus.

5. *Chuno à Waldburg*, vir generis & morum nobilitate illu-
stris, librorum Augustini diligens scriptor pro augenda Biblio-
theca, præfuit annis 1124. & 1130.

6. *Geb-*

6. *Gebhardus* præfuit paucis mensibus & obiit.
 7. *Burcardus* sedit ad clavum non per annum integrum & exauthoratur.
 8. *Arnoldus*, egregius fuit constructor & exædificator non saxeorum tantum & ligneorum monumentorum in cœnobio, sed magis preciosarum virtutum in suis cœnobitis.
 9. *Dietbmarus*, vir nobilis in Transalpinis regionibus natus, ex Hirsaugensi cœnobia assumptus est in Abbatem Vinearum, ubi præfuit & profuit annis 30.
 10. *Marquardus* diu feliciter & utiliter præfuit, tandem amotus, quod senio confectus repuerasceret.
 11. *Wernherus* curavit dedicari anno Domini 1182. templum cœnobii ab Hermanno, Episcopo Constantiensi.
 12. *Mengofus*, ex Reichenbacensis monasterii Abbatे Vinarum Abbas designatus, vir pius & integer, turrim monasterii construxisse ex imis fundamentis legitur.
 13. *Hermannus* de Pirchtenwiler obiit anno Domini 1213. Sub eo iterum dedicatum est templum anno Domini 1207. à venerabili Episcopo Constantiensi, Conrado secundo, in honorem S. & individuae Trinitatis, sanctæq; Crucis, Beatæ virginis Mariæ, omniumq; cœlestium virtutum; præcipue vero in honorum sanctorum Martini ac Oswaldi.
 14. *Bertboldus* successit Hermanno. Sub ejus gubernatione cœnobium fulmine taetum & combustum est anno Domini 1227. quod ipse tamen præclare iterum instauravit.
 15. *Hugo.*
 16. *Conradus.*
 17. *Brandizo.*
 18. *Conradus de Ibach* eligitur anno 1354. Præfuit annis novem.
 19. *Henricus de Ibach* successit Conrado anno 1363.
 20. *Ludovicus de Ibach* & Haldenberg.
 21. *Joannes Essendorpius* præfuit anno 1418.
 22. *Joannes Blaurerus* præfuit an. 1420. & anno gratiae 1437.
 23. *Erbardus Freidangk* præfuit anno 1462.

24. Jan.

24. *Jodocus Pentelinus* extintus est animi dolore anno 1477. quod eo anno vidisset conflagrare iterum novo incendio cœnobium suum, in ipso festo Ascensionis Domini, neglecto lumine in stabulo à puerō Hartmanno, qui postea hujus loci Abbas factus est.

25. *Gasper Schieck* obiit angina anno 1491.

26. *Hartmannus de Burgaw*, cuius incuria antea incensum cœnوبium perierat, jam in ejusdem reparatorem & rectorem eligitur anno 1491. Præfuit fideliter & utiliter annis ferè 30. Incepit reædificare ambitum. Decessit ex hac vita apoplexia anno 1520.

27. *Gerwicus Blaurerius*, patria Constantiensis, vir doctrina & prudentia tantus, ut summis etiam orbis Principibus à præcipuis sit Imperii consiliis, eligitur anno Domini 1520. Præsidet hoc adhuc currente Jubileō & Vinearum & Ochsenhusensi cœnobii splendide. Reædificavit Abbatiam & alia multa: primusq; Vinearum cœnوبio mitram intulit, cum præcessores *Mitram Abbates cœnobii Vinearum impetravint.*

De fundatione Cœnobii Vinearum.

*G*uelphones veteri, Suevorum sanguine nati,
Altorffi Comites, ex Irmentrude parente
Progeniti primum, quin è Pogense Beata,
Bojorum Comitissa illustri & religiosa,
Eximia virtute duces super æthera noti,
Artibus ut pacis, sic bello animisq; celebres,
Hanc Wingartensem moti pietatis amore
Construxere domum Triadi sanctissimæ, & ipsi
Æternæ matri, qua nobis totius orbis
Divuare dentorem genuit, Crucis atq; in honorem,
In qua passus homo & Deus est pro crimine nostro.
Martyri & Osvaldo & Martino antistiti, ut illic
Doctorum & studiosorum veneranda virorum
Turba Benedidi mores vitamq; professa,

Per-

Perpetua coleret sumnum pietate Tonantem,
 Disceret & castas sanctus quas Spiritus artes
 Humano generi varios monstravit ad usus.
 Septimus huic viceimus & nunc imperat Abbas,
 Gervicus Blaurerus, honor clarissimus urbis,
 A Constantino que fertur nomen habere,
 Extructore suo: doctrina consilioq;
 Maximus & fidus tibi confiliarius isto
 Tempore, Germanae vicit ter maxime gentis,
 Carole Quinte. Is viginti sex præfuit annis,
 Hoc quo Carolus Imperium sibi subjugat anno.
 Utq; duntius huic præfuit feliciter, ipse
 Præstet Olympiaco Christus qui præsidet orbi.

Cella D. Duobus milliaribus Germanicis ab hoc cœnobio est Cella
 Pantaleo- Divi Pantaleonis in Innhofen, infra Buchornam Imperiale op-
 nis in Inn- pidum ad lacum Acronium sita, monialium olim Benedictina-
 bosen. rum cœnobium, à Domina Bertha, Buchornensi Comitissa, Guel-
 phonis senioris germana sorore fundatum, &c ab Episcopo Con-
 stantiensi, S. Conrado, Comite Altorfensi, in honore S. Trinitatis
 sanctæq; Crucis, ac D. virginis Mariæ, sanctorumq; Panta-
 leonis & Stephani dedicatum annum Christi circiter 950. De
 ejus origine tale à meliusum est superioribus annis schediasma
 heroicum.

Buchornensis Otho, Comes inclitus atq; opulentus,
 Cum Bertha consorte thori hac jacet æde sepultus:
 Illa timore Dei plenissima condidit istam
 Virginibus castis Christumq; coletibus ædem:
 Quo Conradus erat tuus, & Constantia, præful.
 Tempore, sanctus Episcopus: hic qui Pantaleoni
 Ac diu in matre sanctissima templo dicas vit.

Comitibus vero de Buchhorn, sine legitimis hæredibus mor-
 tem obeuntibus, ad Guelphones principes Altorfenses devolu-
 tum ac Weingarteni monasterio una cum templo S. Andreæ
 (quod vera parochia est Buchhornensis oppidi) nondum incor-
 pora.

poratum quidem, sed subjectum tamen esse legitur anno Christi 1130. juxta sequentis diplomatis tenorem.

Guelpho, Dei gratia Dux Noricorum, universis hujus aetatis & futurae salutem & omne bonum. Audientiae omnium vestrum duximus ventilandum, quod nos monasterii in Wingarten beneficia, ex praeclaris nostrum parentibus a prima fundatione collata cupientes accumulate, cellam de Buchhorn, in honorem S. Pantaleonis fabricatam, cum Ecclesia S. Andreæ in nostram Jurisdictionem a viro illustri Othono, Comite sancti loci, cum omni patrimonio suo juste ac legaliter devolutam, provisioni vel regimini Cunonis Abbatis memorati monasterii ac omnibus suis successoribus committimus & devote subjecimus: quatenus sanctorum Cunonis Abbatis sub professione regulari illic famulantibus, de Priore ad regendum ipsas & curam plebis' habendam apto provideant, ibidemque regularem vitæ disciplinam procturent custodire. Interdicentes, ne aliquis nostrorum successorum aut heredum, ad quos justa successione devenerit Advocatio Wingartensis, praescriptæ cellæ Advocaciam presumat alienare aut ullo modo alicui infideudare. Quod si quis ex ipsis immemor hujus decreti hoc violaverit, vi careat & nullius sit firmitatis: sed in civium, sicut in ecclesiastica similiter, protectione seculari fabrica praescripta nostrorum recolendæ memoriæ progenitorum inseparabilis adhærebit. Datae & ordinatae apud Altorff in Epiphania, anno Dominicæ incarnationis 1130. regnante Lothario Imperatore. Astiterunt huic commissioni Heinricus frater noster, Rodolphus, Bregantiensium Comes, Poppo, Comes de Kyburg, Marquardus, Comes de Schwartzache, & alii quamplurimi.

Dedicatum est denuò à Conrado secundo, Episcopo Constantiensi, anno Domini 1215. in Februario.

Habuit hoc coenobium gubernatrices Magistras, plerunque nobili genere natas. Harum postremæ fuerunt *Catharina Mortellina, Domina Agnes à Bergen, D. Agnes ab Anwil, D. Ursula Hovarina* omnium ultima, quæ præfuit anno Domini 1420.

Ddd quo

quo anno inter ipsam eiusq; contubernales fororculas non admodum pudice viventes, unius, & Joannem Blaurerum, Abbatem Vinearum, alterius partis disceptantes talis conventio facta, inita & utrimque accepta est, præsentibus Othono tertio, Episcopo Constantiensi, & Joanne Dapifero Waldburgensi, S. R. Imperii in superiore & inferiore Suevia præside, ut feret ex hoc Divi Pantaleonis coenobio Præpositura, quæ incorporaretur plene Abbatiæ Vinearum, ita tamen, ut mortuis monialibus, ea adhuc tempestate superstribus, deinceps semper aliquis ex conventu Vinearum coenobii Præpositus electus resideret in Pantaleonea cella, qui idem parochus etiam esset Buchhornensis oppidi.

1. *Primus itaque Præpositus ejus loci designatus est Jodocus Dietheimerus*, Ulmensis, qui præfuit ab anno 1456. ad annum usque Christi 1482. Huic successisse leguntur ad hæc usque tempora.

2. *Joannes Lantzius*, Wingartensis, qui præfuit septendecim annis. Decessit ex hac mortali vita anno Domini 1499. tempore belli Helvetici.

3. *Jodocus Neykhumius*, Lindaviensis, præfuit annis sedecim. Valèdixit mortali vitæ in terris anno Christi 1515.

4. *Joannes à Ramsberg*, nobilis genere, natus patre Marquardo à Ramsberg, matre vero Ursula à Frigkhingen, eligitur anno 1515. Præest adhuc anno hoc 1550. Ostendit ille mihi aliquando singulari humanitate multas veteres chartas & quædam diplomata, ex quibus talém Comitum Buchhornium originem & genealogiam elicere potui, quam hoc loco in antiquitatis studiosorum gratiam & veteris optimæ que familiæ honorem ac memoriam sub-

jungere volui.

Udalricus, Comes Lintzgoviae & Buchornae, ex Caroli Magni posteris & prosapia natus, qui in Norico prædia habuit, & Ungaris Noricum incendio, cæde ac rapinis vastantibus obviam egressus, capitul& in Ungariam abducitur. Is ex Wendelgarda Comitissa de Eberstein (hæc nep̄tis erat Imperatoris Henrici Aucupis, ex filia Hedowige, Burcardi Suevorum Ducis uxore) except Comites Lintzgoviae & Buchornæ.

Adelhardum, natum multis annis ante quam pater Ulricus ab Hungaris capitus in Pannonias abduceretur. Is Sangallensi monasterio dono dedit oppidum Altstetten, in Helvetiis situm. Genuit filium unum

Richerum, Comitem Lintzgovensem ac Buchhornensem, patrem Othonis fundatoris in cella Pantaleonis, cuius uxor Bertha, fundatrix prima, foror fuit Guelphoris senioris, Bavarorum Ducis. Otho obiit anno 1101. Sepelitur cum conjuge Bertha in suo cœnobio Pantaleoneo.

Narratur de hac ipsa Wendelgarde, quod, cum audisset, abductum esse in Pannonias maritum suum, Ulricum Comitem, *Mirabilis amor* nec esse liberationis ullam amplius spem, mundanis rebus omnibus valedixerit & monialis facta sit Sangalli, inclusa S. Wibradæ *Comitis Buchorense*, consensu Salomonis, Episcopi Constantiensis, ipso anno Domini 916, in quo religiosissime vivens, Deoq; cum precibus, tum jejunio fideliter serviens, singulis annis in memoriam & honorem mariti (quem vita jam functum esse arbitrabatur) manibus ipsius Buchhorni parentare solebat. Cum vero anno 919, iterum, consentiente Episcopo, è Sangallo Buchhornam venisset parentandi mariti manibus & eleemosynas pauperibus elargiendi animo, accidit, ut Ulricus Comes ex Pannonica capti-

D d dd 2

capti-

B
C
M
V
S. LVC

captivitate liber eodem die (quo solennes ei exequiae celebrantur, & ab omni parte mendici ac pauperes catervatim & certatim concurrerent, accepturi stipem a Wendelgarde) lacero et iam habitu (pauperis mendici instar) Buchornam rediret. Accedentibus autem ad D. Wendelgardin catervatim pauperibus, ut acciperent eleemosynas, accessit & ipse, non accipiens tantum oblatam stipem, sed & manum dantis Wendelgardis fortius premens, & in omnium conspectu etiam osculans diuque tenens, quod inique ferentibus aliquot circumstantibus, quin & flagra & verbera tam petulanti mendico mimitibus comiter respondit: *Ignoscerent sibi, sati superq; jam flagrōrum, misericordiarum & calamitatum perpresso.* Wendelgardin vero etiam amplectens dixit: *En tuus ego sum Ulricus, quem superioribus annis captum amississe te existimas, bonitate misericordis Dei saluus & in columis tibi redditus.* Statim igitur agnitus, summo omnium gaudio exceptus est. Wendelgardis vero, per Salomonem Episcopum a voto absoluta, velo monastico deposito, ad maritum rediit, qui monasterio Sangallensi Hochstenses decimas in Rhenensi valle tradidit dono. Wendelgardis gravida inter parendum obiit anno Domini 920. Infans vero, ex utero defunctae matris excisus, *Burcardus* dictus & Sancto Gallo oblatus est, qui in monasterio liberaliter educatus & eruditus, tandem post *Cralochii* Abbatis obitum, Sangallenfis Abbatiae gubernator designatus est anno 959. Praefuit laudabiliter annis tredecim, & resignata postea iterum gubernatione diu adhuc superest mansit.

Est non procul ab hac D. Pantaleonis cella, monialium ordinis D. Dominici insignie monasterium ad Aichium fluvium, qui non procul inde in lacum Acronium se exonerat, sicut antiquitus Cœli gaudium, vulgari dictione Simelvum / hodie vero Lewental / forte à fundatorem insigni, quod habet leones sex & virginem sine manu, aut potius à charitate quam Leonibus. Liebental dictum: id ex arce illustrium regulorum de Ravensburg Aistegeri dicta in monasterium conversum est, sed quo tempore, id ignoratur: donatum vero legitur, & post

post primam ejus incinerationem quasi secundario fundatum anno Domini 1250. à Joanne, Equite aurato de Ravenspурго, & ejus conjuge, Domina Tuta de Angelburg, prima ejus loci Priorissa illic humata, cuius maritus, Dominus Joannes, monasticis etiam studiis, Constantiae Prædicatorum monasterium à se fundatum ingressus, illic reliquum vitæ cucullatus exegit, ubi & mortuus & sepultus est. Donatum legitur hoc cœnobium ab Illustribus etiam Baronibus de Bigenburg, Henrico patre, aulæ Regalis Camerario, & filio Friderico: à Friderico item de Bongaròn Barone, strenuo ac opulento milite, ejusq; uxore, Domina Adelheide: à Diethone item de Ravenspurg, *Dietbo de* fideli regni ministeriali, ejusq; filiis, Henrico, Friderico & Jo-*Raven-*anne Baronibus. Hunc Diethonem eum esse credo, cui Fri-*Spurg.* dericus Barbarossa primam conjugem suam Adelheidin, Mar-chionissam Vohenburgensem, (à qua Imperator propter sanguinis propinquitatem segregatus legitur per Episcopum quendam Constantiensem) tradidisse scribitur. Habuit vero & alios benefactores hoc cœnobium, qui cum prænominatis ibi sepulchra & reconditoria sua habent, Comites videlicet de Hab-spurg, ante summam aram humatos: Barones de Mastertz-hoven, Equites auratos de Monte: Equites auratos de Raderach: imprimis vero & præcipuos, Comites de Monte fortis, quorum regale est Mausoleum ibi in laicorum ecclesia cum tali inscriptione.

Anno Domini 1305. obiit Comes Hugo de Thettnang, & uxor sua Mathildis Comitissa. Legitur bis esse combustum funditus, semper in festo S. Euphemiae: femel à fulmine incensum, & postea iterum à duabus monialibus, invitis hoc loco habitantibus. Moniales ejus loci semper post annum tertium aliam sibi gubernatricem eligunt, quam Priorissam vocant: hæc erat, quo hæc scripsi, tempore D. Lucia Velociana, patria Constantiensis, corporis & ingenii bonis præstantissima, electa anno 1549. nata parente, viro clarissimo, Imperialium legum Doctore, qui cum tali epitaphio in Vinearum cœnobio terræ parenti redditus est.

Dddd 3

Hic

Hic cubat egregie doctus Laurentius heros,

Quilegum Doctor Velocianus erat.

Corpus telluri, ast animam commisit Olympo:

Fama decens terris non peritura manet.

Ereskir-
cbium. Paululum infra hoc coenobium est Ereskirchium, pagus S.P.Q. Buchornensis, medio ferè itinere inter Buchornam & longum Argovium ad Schüssum amnem illic in lacum exuen-tem situm. Ejus pagi templum primum omnium dicitur esse, quod ad lacum Acronium est conditum, unde pago nomen in-ditum esse, incolæ affirmant.

URSINIUM vel (ut nunc corrupte dicitur) Irsingum, olim castrum, eo ipso loco conditum, ubi hodie S. Stephani tem-
plum in editiore colle conspicitur, nunc vero monasterium or-
dinis ac instituti Benedictini amplissimum ac pulcherimum,
Kauffburn. paululum infra Kauffburnum oppidum imperiale non procul à Wertachio amne in mediis densissimisq; nemoribus situm, fundatum & locupletatum est anno Christi 1182. regnante Fri-
derico Barbarossa, Suevorum Duce & prægloriosissimo Im-
peratore, ab Henrico Marchione de Rumsberg & ejus filii, Godefrido ac Bertholdo, & Irmelgarde filia, in media ecclesia ibi sepultis cum tali inscriptione.

Hic generosorum feliciter offa quiescunt

A Rumsberg Comitum Bertholdi & Godfederici,

Irmelgarde simul dilecta cumq; sorore.

Hujus coenobii qui primirite fuerunt,

Authores vera commotire religione.

Ergo Deo vivant eterna pace fruentes.

Henricus fundator, profectus cum Friderico Barbarossa ad recuperandam terram sanctam, obiit Neapoli anno Christi 1188. qui exceperat ex Udilhilde conjugе Godefridum primum filium, qui mortuus est Augustæ sub cura medicorum, & reue-
ctus inde ad Uttenburram ibi honorifice est sepultus, postea ex Uttenburra ad Ursinense monasterium relatus una cum fratre

Ber-